

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

| Prețul abonamentului: | |
|------------------------------|--------------------|
| Pe un an | 18 Lei |
| Pe jumătate de an | 9 " |
| Pe un pătrar de an | 4 ^{1/2} " |
| Un număr | 35 bani |

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărășune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Congresul general preoțesc din Chișinău s'a amânat.

O telegramă a I. P. S. arhiepiscop Gurie al Chișinăului trimisă P. S. Sale părintelui episcop Dr. Iosif Tr. Badescu anunță, că în vederea congresului nostru național-bisericesc ce ni stă în prag și al congresului bisericesc apropiat din Bucovina, ținerea congresului general al preoților proiectat pentru ziua de 4 Octomvrie a. c. s'a amânat pentru o altă dată, ce se va hotărî ulterior.



Sfințirea clopotelor la Logoj.

Logojul, orașul atâtor zbuciumări din trecutul nu așa de îndepărtat, centrul unde odinioară se făuriau planuri mărețe și se dădeau îndrumările pentru viitor Banatului întreg, a avut Duminecă în 12/25 Septemvrie o zi de adevărată sărbătoare. Prin activitatea neobosită a veneratului protopresbiter Dr. George Popoviciu, prin dărnicia egală cu jertfa a credincioșilor acestei celei mai fruntașe comune bisericesti din dieceza noastră, biserica Logojului a fost din nou împodobită cu clopote noi, în locul celor vechi, luate pentru turnarea de tunuri în tragedia ce mai anii trecuți s'a desfășurat înaintea ochilor noștri.

Serbarea de Duminecă dela Logoj n'a fost un act, peste carele în viața noastră bisericască actuală s'ar putea trece ușor la ordinea zilei; o simplă manifestare de paradă a unor oameni cari ar vrea să pozeze pe ortodoxii în mijlocul confesiunilor străine. Nu. Ea a fost pe deoparte

manifestarea religioasă izvorită dintr'o sinceră și adâncă credință în Dumnezeu a unor credincioși cari știu despre sine că trăesc și cărora pentru viață nu le trebuiește numai pâne ci și cuvântul lui Dumnezeu; — lucru de o capitală importanță în timpul demagogiei cărturare de azi; — pe de altă parte, ea deschide șirul vizitațiunilor canońice, pe cari Prea Sfințitul nostru Episcop intenționează a le face pentru cunoașterea credincioșilor încredințați păstoririi Sale.

Pentru săvârșirea actului sfințirii Prea Sfinția Sa a plecat încă Sâmbătă cu trenul accelerat la Logoj. În suita Prea S. Sale se aflau: protopresbiterii Andrei Ghidiu și George Petrescu, directorul Institutului teologic Dr. Petru Barbu, asesorii consistoriali Aurel Moaca și Ioan Penția și oficialul konzistorial Geotge Borlovan. I. P. C. Sa părintele arhimandrit Filaret Musta a sosit dela Timișoara. La gara Logojului Prea S. Sa este așteptat de cătră P. O. D. protopresbiter Dr. George Popoviciu și preoții locali, de subprefectul județului, de primarul orașului, de corpul ofițeresc din garnizoană, de Reuniunile din loc în frunte cu Reuniunea de cântări sub conducerea măestrului Vidu și de o mulțime imensă de credincioși. Întâi coboară din accelerat Prea Sfinția Sa; corul lui Vidu întonează „Pe stăpânul....”; strigăte nesfârșite de „ura”, — „să trăiască”. Prea Sfinția Sa este bineventat de cătră dnul protopresbiter Dr. George Popoviciu în numele comunei bisericesti; dl subprefect Dr. Licareș salută pe Prea Sfinția Sa în numele județului, dl primar Harambașa în numele orașului Logoj, iar dl comandant al garnizoanei, colonel Alemăn, în numele armatei. Prea Sfinția Sa adânc emoționat și plăcut atins de primirea entuziastă ce i-se face, răspunde tuturor. Se fac prezentările, apoi Prea Sfinția Sa este condus la trăsura. Se formează un cortegiu admirabil, deschis de un banderiu, după care urmează trăsura Prea S. Sale, trásurile doamnălor din suită, trásurile notabilităților eșite întru întâmpinare. Pe ambele părți ale străzii până la podul Timișului erau

postați elevii școalelor primare, cari aruncău trăsura episcopescă cu flori; orașul era pavozat cu drapel tricolor; astfel în strigăte de „ura“ și „să trăiască“ și sunetul clopotelor tuturor bisericilor, Prea S. Sa este condus la locuința dlui protopresbiter Dr. George Popoviciu.

De aici apoi pleacă Litia pentru aducerea clopotelor la biserică; aceste clopote, 4 la număr au costat comuna bisericească suma de 160.000 Lei și sunt turnate după armonia dată anume pentru acest scop de măestrul Vidu. Primul și cel mai mare dintre ele cântărește 1400 klg. și poartă inscripția: „Ca prinos al desrobirii naționale, sub glorioasa domnie a M. Sale Ferdinand I. Regele tuturor Românilor, *Plugarii români din Logoj*, pe spesele lor, pe ale Sfintei Biserici rom. ort. orientală de aici și pe ale altor credincioși au făcut acest clopot în anul Domnului 1921, fiind episcop al diecezei de Caransebeș P. S. Sa Dr. Traian Badescu iar protopop al Logojului Dr. G. Popovici. Pe aripi de vânt, celor vii cânt, morților plâng și fulgere frâng. I. Vidu“.

Al doilea clopot cântărește 825 klg; textul inscripției acelaș cu deosebirea, că clopotul este făcut pe spesele meseriașilor români din Logoj, și are ca motto: „Urmașilor noștri lucrați, națiunea nălțați și pe Domnul laudați“. I. Vidu.

Celelalte două clopote sunt mai mici, unul de 240 klg., iar celalalt de 166 klg. și fiecare dintre ele are o inscripție cu numele acelor creștini, cari au contribuit cu cea mai mare sumă la procurarea lor. După aducere, clopotele au fost espuse în curtea bisericii spre a fi văzute de credincioși.

Sâmbătă seara i-se dă Prea S. Sale la locuința o măreață serenadă, de cătră Reuniunea de cântări. Serenada se începe cu „Deșteaptă-te Române“; la strofa „Preoți cu crucea n frunte“ apare în fereastră Prea Sfința Sa, aclamat de strigătele de „ura“ și să „trăiască“ ale mulțimii. Aici Prea Sfinția Sa este salutat în numele comitetului parohial și al Reuniunii de cântări de Dr. Petru Maier. Prea sfinția Sa după ce arată, că credința, dragostea și alipirea față de biserică strămoșească a fost o virtute a vrednicilor Logojeni, mulțamește în accente înduioșătoare credincioșilor pentru manifestarea de simpatie ce i-se face. Reuniunea cântă „Hai frați“ și valurile mulțimii adunate încet încet se împrăștie în toate părțile orașului.

Duminecă dimineața o circulație neobișnuită în jurul bisericii. O mare mulțime se adunase să aștepte sosirea Prea Sfinției Sale la săvârșirea Sfintei Liturgii. La ora 9½ trăsura Prea Sfinției Sale sosește. La intrarea în biserică este așteptat de preoții îmbrăcați în ornate, iar corul măestrului Vidu cântă „Pe stă-

pânul“; Prea Sfinția Sa binecuvântă în toate părțile. Se începe Sf. Liturgie, se face apoi tunderea întru ceteți a absolvenților de teologie: Alexiu, Rădoi, Muntean, Nicolaeviciu, Ienea și Cristescu. Prea Sfinția Sa la săvârșirea Sfintei Liturgii este ajutat de Înalt Prea Cuv. Sa dl arhimandrit și vicariu episcopesc Filaret Musta, de protopresbiterii: Dr. George Popoviciu, Andrei Ghidju, George Petrescu, Sebastian Ojariu și de presbiterii Dr. Petru Barbu și Dr. Aurel Mihăescu. Răspunsurile le dă Reuniunea de cântări sub conducerea măestrului Vidu. La Priceasnă P. S. Sa rostește o înălțătoare cuvântare, pe care o vom da în întregime în numărul nostru proxim. După terminarea Sf. Liturgii Prea S. Sa, încunjurat de întregul cler și de mulțimea poporului ese în curtea bisericii, unde se săvârșește sfințirea clopotelor, după care Prea S. Sa ține o nouă cuvântare. Apoi un țaran din turnul bisericii ridică un pahar în sănătatea Majestății Sale Regelui, a Prea Sfinției Sale și a tuturor binecredincioșilor creștini, cari cu obolul lor au contribuit la cumpărarea clopotelor și astfel la aranjarea frumoasei sărbări de azi.

După terminarea actului sfințirii comuna bisericească a dat în onoarea P. S. Sale în sala cea mare a Hotelului „Dacia“ un banchet, la care au luat parte la vre-o 200 de persoane. Primul toast îl rostește P. S. Sa, ridicând paharul în sănătatea Majestății Sale Regelui Ferdinand I., a Majestății Sale Reginei Maria și a întregii Auguste Case domnitoare. Dl subprefect al județului Dr Paraschivu Licarețiu toastează pentru Înaltul Guvern, dl protopop Dr George Popovici și dl primar al orașului pentru Prea S. Sa. Prea Sfinția Sa mulțamește pentru primirea ce i-s'a făcut și ridică paharul în sănătatea armatei române, pentru comuna bisericească și pentru prosperarea confesiunilor străine. În numele armatei răspunde dl colonel Aleman și n fine măestrul Ioan Vidu toastează pentru nănașii clopotelor. Banchetul în mijlocul unei vii animații s'a terminat la ora 4 p. m.

Luni înainte de masă P. S. Sa a vizitat Orfelinatul, unde a fost primit de secretara acestuia Dna Sidonia Vidu, și de cei 74 orfani ai județului nostru, cari i-au oferit un minunat buchet de roze. Am privit adânc emoționat, cum acești sărmani copii se apropiau de Prea Sfinția Sa pentru a-i săruta mâna și a primi binecuvântarea. Nu pot trece cu vederea, fără a aminti, că acest orfelinat prin curățenia exemplară ce-am găsit-o în el, prin tactul și înțelepciunea cu care se conduce, este o adevărată binefacere pentru sărmanii orfani ai județului. După informațiile luate dela diferite persoane din Logoj, partea cea mai mare a muncii este a se atribui Dnei Sidonia Vidu, care ca o adevărată mamă

grijește de micile odrasle, dintre cari pe unii nu știe nici cum îi cheamă, nici ai cui sunt. Un copilăș mic, oaches, foarte drăguț, cam de vr-o 4-5 ani, alergă prin coridoare înaintea P. S. Sale, care îl întreabă cum îl cheamă. Copilașul tace. Dna Vidu dă explicațiile, că l-a găsit într'o dimineată înaintea orfelinatului, nu știe nici de unde e, nici cum îl cheamă, nici cine-i sunt părinții. Astfel i-a dat numele de Ioan.

P. S. Sa vizitează apoi Casa săracilor, unde 88 de bătrâni cu iarna vieții în plele își petrec restul zilelor muncind după putință: în grădină, tăind lemne etc.

După aceasta Prea S. Sa trece la spitalul județian, unde este așteptat de dl director al spitalului Dr Lazăr și de dl asistent Dr Ioan Popoviciu. Dl director conduce pe P. S. Sa și-i arată sala de operațiuni aseptice, sala de operațiuni septice, sala de röntgen și 'n fine saloanele bolnavilor, unde P. S. Sa se interesa dela fiecare bolnav de stărea sănătății lui, împărtășind binecuvântarea fiecăruia.

La fine în timpul ce i-a mai rămas liber P. S. Sa a cercetat pe P. S. Sa dl episcop Dr Valeriu Tr. Frențiu, și a făcut vizita familiilor fruntașilor logojeni.

Luni d. a. cu trenul accelerat P. S. Sa s'a re'tors la reședință. *i-p.*

Mărgăritare.

Mărul de Sodoma.

Pe țărmul Mării moarte crește un fel de măr așa-numit măr de Sodoma; este un fruct care la vedere e foarte frumos. Călătorul, dornic după o așa poamnă bună, luându-l în mâni și tăindu-l, vede cu părere de rău, că pe dinlăuntru e negru și gol. — Întocmai ca mărul de Sodoma sunt și plăcerile nepermise în lumea aceasta; ele ne apar splendide și seduc ușor pe om. Dându-se omul ademenirilor plăcerilor de tot soiul, vede în sfârșit că s'a înșelat amar, cum s'a înlămpat, și cu protopărinții noștri în rai. Păcatele nu aduc nici un folos, ci numai năcaz și nemulțămire.

Trad. din „Volks-Predigten“ de N. V. preot.

Turmalinul.

Turmalinul este o piatră transparentă, de culoare neagră, roșie sau verde și are însușirea, că dacă e rece, trage cenușa și alte materii, iar dacă se încălzește, le respinge dela sine. Acest mineral are la un capăt electricitate pozitivă, la celalalt negativă, și când se încălzește își schimbă polurile. Întocmai ca și această piatră este inima omului. Dacă față de Dumnezeu e rece, atrage cătră sine lucruri josnice și fără valoare, alergând după plăcerile și distracțiile acestei lumi; iar dacă e încălzită și schinteiază de dragoste față de Dumnezeu, atunci bucuriile acestei lumi și plăcerile senzuale nu mai au nici o putere de atracție asupra lui.

Trad. din „Neue Gleichnisse“ de N. V. preot.

Culmea fericirii.

Părinții, cari știu da creștere bună copiilor lor, vor avea bucurie de ei și în viața aceasta și în cealaltă. Aceasta o vedem și din următorul exemplu: Un om cu numele Diagorus din Rhodus a avut doi feciori cu cari a venit odată la jocurile olimpice. Aceștia luând parte la jocuri, au primit amândoi cununa de lauri, iar cu considerare la respectul ce-l purtau tatălui lor încăruntit, care în tinerețe a luat și el odată cununa de lauri — au pus-o pe capul bătrânului, l-au ridicat pe umeri, purtându-l pe arenă în fața tuturor privitorilor. Poporul plângea de bucurie, văzând iubirea fiască a acestor frați; toți urau bătrânului noroc, aruncându-i flori, iar mulți îl strigau: Acum poți muri Diagorus, că nu ți-a mai rămas altceva de dorit! De fapt bătrânul nici n'a putut suporta mai mult fericirea și bucuria, rămânând deodată mort pe loc în fața mulțimei, care nu îndeajuns preamărea pe acești doi frați, cari au adus bătrânului culmea fericirii. Fala tinerilor este puterea lor, și podoaba bătrânilor părul cărunț. (Prov. 20, 29).

Trad. din „Neue Gleichnisse“ de N. V. preot.

Doi prieteni și tiranul.

Un exemplu frumos de adevărată prietenie avem din timpurile vechi păgâne. Damon și Phintias erau prieteni intimi. Unul din ei a fost judecat la moarte de tiranul Dionisie. Cel judecat a cerut permisiune ca înainte de moarte să-și poată regula afacerile familiare. În locul lui s'a anunțat de bună voie ca ostatic celalalt prieten, fiind gata să moară în locul celui judecat, dacă acela un s'ar prezenta la timp. Ziua hotărâtă pentru execuție se apropiase, iar cel judecat încă nu sosise. Iar prietenul îi asigură, că acela sigur va veni, ceea ce într'adevăr s'a și întâmplat. Tiranul a admirat prietenia acestora, și a ertat pedeapsa de moarte a celui judecat.

Trad. din „Der Missionar“ de N. V. preot.

„Gol am fost și m'ați îmbrăcat.“

Un predicator în Vinerea mare despre răstignirea Domnului a zis între altele: Cea mai simțită durere s'a cauzat Domnului Hristos, când a fost total despoiat de hainele sale, stând gol și decoperit înaintea marei mulțimi adunate. Nime nu l-a întins o măramă ca să-și acopere goliciunea. O, va zice oacecare, dacă eram eu atunci de față m'ași fi dezbrăcat de hainele mele și l-le-aș fi oferit Lui. Cu tot dreptul; buna ta voință și azi ți-o poți duce la îndeplinire. Dă adecă săracilor lipsiți și goi haina ta; așa făcând valorează atât, ca și când pe muntele Calvarului ai fi îmbrăcat pe Cel despoiat de hainele sale de poporul jidovesc. Căci Mântuitorul a zis lămurit: Adevăr zic vouă, intrucât ați făcut unuia dintre acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut. (Matei 25, 40.)

Trad. din „Volks-Predigten“ de N. V. preot.

Surdomutul și înjurătorul.

Un părinte se preumbla cu fiul său pe străzile orașului. Înaintea unei case stătea un surdomut salutând respectuos pe trecători. De câte ori văd pe omul acesta, a zis fiul cătră tatăl său, — totdeauna mi-e milă de dânsul, căci e o mare nefericire să nu poți nici vorbi nici auzi. Abea a zis copilul cuvintele acestea, și în aceeași casă se auzeau înjurăturile grozave ale unui om. Atunci a zis tatăl cătră fiul său: Omul care înjură în casă e cu

mult mai nefericit, decât acest mut, pentru că acela limba sa o întrebuințează spre sticarea sufletului. „Nici un cuvânt rău să nu iasă din gura voastră“ a zis Apost. Pavel. (Efezezi 4, 29.)

Trad. din „Volks-Predigten“ de N. V. preot.

Apus de soare pe o cruce.

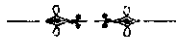
Pe o cruce era gravat apusul soarelui, iar din jos cuvintele: Mă cobor cu soarele în jos. Acest epitaf e ingenios, căci ne aduce aminte că omul după moarte iar va învia, întocmai precum soarele mânezi dimineața se arată din nou la orizont. Precum când apune soarele nu ne întristăm, pentru că știm că mânezi iarăș se va arăta, așa și la moartea aproapelui nostru să nu ne întristăm peste măsură, căci „așteptăm învierea morților“ când cu toți din nou ne vom revedea.

Trad. din „Volks-Predigten“ de N. V. preot.

Cele 4 statui.

Cele patru virtuți cardinale au fost eternizate pe un monument ca fecioare în următorul chip: Cea dintâi fecioară (înțelepciunea) mergea înaintea tuturor având o carte în mână și privind cătră ceriu. (Înțelepciunea are totdeauna în vedere ajungerea bunurilor vecinice.) A doua fecioară (dreptatea) purta în mâni o cumpănă. (Dreptatea dă fiecăruia ce-i compete.) A treia fecioară (înfrânarea) purta o ceașcă întoarsă. (Înfrânarea nu reține dela plăcerile excesive). A patra fecioară (bărbăția) purta o sabie. (Bărbăția adecă nu se descurajază de nici o piedecă).

Trad. din „Volks-Predigten“ de N. V. preot.



Răspuns Dlui P. Bizerea.

Domnule Bizerea,

Când a apărut în această revistă șirele „incriminate“ — cum ziceți D-Voastră —, eu am fost între cei din urmă cari au aflat despre existența lor, — după ce toți numerii fuseseră cumpărați de elevii liceului, ai școlii normale din localitate și de alți particulari. Și, accentuez, atenția nu mi-au atras-o numai colegii mei, ci, între cei dintâi, oamenii străini de școală, din Caransebeș și din împrejurimi. Din toate aceste fapte și din felul întrebărilor ce ni-s'au pus, fie mie, fie colegilor mei, am dedus — cum ulterior m'am și convins — că sunt cetitori, cari erau în bănuială, că șirele D-Voastre vizează școlile din Caransebeș. În consecință, în conștiința demnității noastre de educatori și pentru cinstea instituției căreia servim, nu puteam lăsa să planeze asupra liceului nostru nici cea mai mică urmă de bănuială. Acesta e moitvul „Scrisorii“.....

În mod natural, am cerut să precizați, pe care liceu, pe care „domn profesor cursist“ și pe care „elev confident“ îl vizați în acel adaus al D-Voastre. Am cerut, ceace cerea oricare director de liceu din Bănăt, dacă-i cădea în mâni acel număr.

Mă așteptam, ori să dați în vileag numele de locuri și persoane, dacă de fapt făceați — poate în

temeiul unor informații false — aluzie la școlile din Caransebeș, — ori la dincontră să declarați de tot simplu, că aluzia D-Voastre nu privește Caransebeșul, în special acest liceu, în numele căruia Vă cerusem declarația. În cazul dintâi, se făcea pe deplin lumină pe calea sa de drept, în al doilea afacerea eră încheiată.

În loc însă de acest răspuns deschis, precis și loial, răspundeți evaziv, în 4 puncte, — răspuns care face impresia unei bateri în retragere, după generalizarea anterioară, de fapt „îndrăzneță“. Și, fiindcă nu vizați deadreptul acest liceu, ci altele, am ales calea de mijloc, dându-Vă prilej ca să prezentați toate cele 52 cazuri, dimpreună cu dovezile necesare, celor în drept.

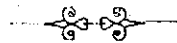
Încolo, să-mi dați voie să observ: 1. Pentru orice cetitor — afară de D-Voastră și de directorul revistei, eventul și tipografi — autorul „Dării de seamă“ era natural să fie anonim, câtă vreme nu eră iscălit și nu știam, că.... finea „urmărilor“ o să fie iscălită; și 2. că D-Voastră înțelegeți sub „părțile noastre“.... „toate acele părți cari au fost odată sub oblăduire ungurească“, prin ce recunoașteți lipsa de claritate în articolul cu pricina, — că, după ce vorbiți de „un liceu sau o școală normală“, de „un domn profesor cursist“ etc. etc. susțineți acum, că n'ați vizat nici persoane, nici locuri (vezi paranteza făcută chiar în articolul din vorbă), — și în fine, că puneți dilema, în mod foarte spiritual: „dacă s'au întâmplat (cazurile) în Caransebeș... Scrisoarea eră de prisos... iar dacă nu s'au întâmplat... eră fără obiect“ ... Vă privește.

Eu, deocomandă, am încheiat.

Caransebeș, la 29 Septembrie 1921.

În numele colegiului profesoral
dela liceul „Traian Doda“

Sabin Evușian,
director.



Correspondență din Mehadia.

Soc. ort. naț. a femeilor române s'a înființat în anul 1920 cu scopul să propage cultura în pătura țărăncelor noastre și de a crea o grădină de copii. Nu se putea un scop mai frumos și mai nimerit pentru Mehadia. O mișcare nobilă are dreptul la existență prin forța morală a acelora care îi dau sufletul. De abia începută a adunat în jurul său doamnele și pe femeile înțeleghătoare din popor și cu hărnicie s'au pus pe lucru.

Primul sprijin l'au primit dela centrala Societății din București cu prilejul congresului anual ținut la Chișinău. Vicepreședintele societății preotul Buracu a primit 5000 Lei. În ziua sf. Ilie a organizat mari serbări culturale. La 11 August a fost vizitată de P. S. Sa episcopul Teodosie al Romanului și de doamna Zoe Gr. Râmniceanu și a primit din partea P. S. Sale 2000 Lei. La 20 August, dna Râmniceanu dimpreună cu dnele societății aflătoare în Băile-Herculane au aranjat în beneficiul filialei Mehadia o șezătoare cu concursul dnelor Herescu, Gheorghiu și micuța Domilescu, precum și cu a pteotului Buracu. Profitul a fost de 1201 Lei.

La 4 Septembrie s'a aranjat la Băile-Herculane din nou o șezătoare artistică organizată de dna Râmniceanu cu concursul dnei și dlui general Herbay, dna Erțan și de femeile noastre Miți Cinghița și Chiva Boțoacă precum și de dna Gheorghiu. Profitul de 5410 Lei s'a împărțit între filiala Mehadia și săracii din Băile-Herculane.

În interval de abia de 3 luni filiala dispune de o avere de 13.000 Lei și în cel mai scurt timp va fi deschisă și prima grădină de copii din cuprinsul grăniței noastre.

Tot această societate a exoperat o bursă pe seama unei fete din popor la școala de industrie casnică „Tăsătoare” din București. Aceasta fată pornită deja la școală, va fi viitoarea conducătoare a atelierului ce se înființează de cătră această societate.

Corul de femei al Societății ort. la „Schimbarea la față” a cântat la serviciul divin din Băile-Herculane, iar grupul de „Călușeri” s'a produs în beneficiul orfanilor în salonul de cură. În iarna care ne stă în prag va organiza mai multe prelegeri și serbări.

Doamna *prezidentă Maria Pepa* cu membrele din comitet dnele: Elisaveta Nemoian, Maria Buracu, Cornelia Chiticean, Iuliana Cinghiță, Iuliana Tomescu, Elena Țunea, Ana Popovici, Stana Popescu și femeile Floarea Cena, Anica Țepeneag, Nina Căpusă, Ana Untan, Veta Nedela, Sofia Bidiviu și Miți Cinghița dimpreună cu dnii censori și cu toți ceilalți membrii, — pot privi cu multă satisfacție la însuflețirea și zelul lor, dovedit cu prisosință până acum. Răspăta vor vedea-o atunci când nicii copilași vor ieși plini de zburdălnicie din școala pe care au sevrit-o, iar bătrânul nostru *general Cena* președ. de onoare al filialei să simtă mângăierea sufletului său, care din prisosința dragostei sale față de toate pornirile bune, a dat din belșug.

Credința ortodoxă care dă viață societății, să păstreze și căldura în inima tuturor pentru mântuirea neamului nostru!

Coresp. C. B.

Ș T I R I

Suveranii noștri iubiți reîntorși în țară.

După o petrecere mai îndelungată în străinătate, MM. LL. Regele și Regina și A. S. R. Prințesa Ileana, s'au reîntors în pace și sănătoși în țară, Marția trecută, în 20 Sept. n. a. c.

La gară în Sinaia, Majestățile Lor au fost întâmpinați de AA. LL. RR. Principele Carol și Prințesele Elena și Mărioara și de toți miniștrii aflători în țară. Familia regală a descins la castelul Peleşor.

Personale. P. S. Sa Dl episcop Dr. Iosif Tr. Badescu și suita sa s'a reîntors Luni în 13 Sept. cor. la reședință, venind dela stințirea clopotelor și vizitațiun a canonică făcută în Logoj.

Instalarea noului episcop al Orăzii-mari, P. S. Sa Roman Ciorogariu, se va săvârși azi în 19 Septembrie v. cor. în Oradea-mare în cadrul unor mari festivități de cătră I. P. S. Sa Domnul arhiepiscop și mitropolit Dr. Nicolae Bălan. Urâm noului păstor zile îndelungate și o rodnică arhierie spre binele bisericii și al neamului, pentru a cărui apărare a dus, în trecutul nostru greu, frumoasă și îndârjită luptă națională. Întru mulți și sănătoși ani, Preasfințite!

Alegerea episcopului de Cluj. Dăm după „Patria” rezultatul alegerii de episcop din Cluj: Miercuri în 15/28 Sept. cor. s'a săvârșit în biserica ortodoxă din

Cluj votarea pentru alegerea episcopului eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului. Înainte de începere I. P. S. mitropolitul Dr. Nicolae Bălan a oficiat serviciul divin, asistat de doi preoți.

Au luat parte în afară de alegători și autoritățile bisericești, civile și militare, printre cari remarcăm pe arhimandritul Roșca din Sibiu, arhimandritul Ivan, din Cluj (candidat), dr Pavel Roșca, directorul școalei normale din Cluj (candidat), dl general Petala, dnii profesori universitari Bogdan-Duică, Sextil Pușcariu, etc.

După terminarea serviciului divin I. P. Sa mitropolitul Dr. Nicolae Bălan, deschizând ședința face un istoric al acestei episcopii.

Declarând deschisă ședința pentru alegerea episcopului Vadului și Feleacului își exprimă dorința, ca să se aleagă un bun episcop, care să lucreze pentru binele episcopiei și pentru fericirea neamului. Apoi se procedează la votare.

Au fost 57 de alegători.

Rezultatul votului este următorul:

Arhimandritul Nicolae Ivan 31 voturi și Pavel Roșca, directorul școalei normale, 26 voturi.

Arhimandritul Nicolae Ivan a fost declarat ales.

Hirotonire. Prea Sfinția Sa Domnul episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu a binevoit a hirotoni Joi în 16 Sept. v. a. c. întru diacon, iar Sâmbătă în 18 Sept. v. a. c. întru presbiter, pe absolventul de teologie *Ioan Popa*, ales căpelan în comuna Greovaț.

Examenul de cvalificațiune preotească ținut în Caransebeș, Joi în 16 Septembrie v. a. c., l-au prestat cu nota distins absolvenții de teologie: *Ion Popovici* din St. Ianăș și *Victor Gabriel* din Cârpa, iar cu nota bine: *Aurel Neda* din Oravița și *Iocob Neagoe* din Crâjma.

Câmpul libertății dela Blaj. Puține locuri avem noi Români, atât de scumpe și de sfinte, ca Blajul, acest leagăn strălucit al deșteptării noastre naționale, așezat în inima frumosului Ardeal, la împreunarea celor două Târnavе.

Câte amintiri nu se leagă de acest loc! Nu e peatră, nu e mormânt, nu e arbore, nu e colț de stradă ori de grădină, nu e câmp, nu e lac, care să nu-și aibă povestea a înduioșătoare. Blajul e în adevăr o Romă mică.

Aici, se zice, că ar fi fost bătut până la sânge mitropolitul martir, Sava II. Brancovici, fiindcă n'a voit să boteze în legea românească căței principelui calvin, Mihai Apafi. Aici a mutat centrul bisericii românești unite vladica Inochentie Micu, punând temelie celor mai vechi școli românești de pretutindeni: școlilor dela Blaj, deschise de urmașul său, Petru Pavel Aron, din Bistra munților apuseni, arhierul cu viață sfântă în anul 1754. Aici au trăit și au muncit episcopi harnici și binefăcători ca Atanasie Rednic, Grigorie Maior, Ioan Bob, Ioan Lemeni, Alexandru Sterea Șuluțiu, Ioan Vancea și alții. Aici au fost dascăli mai întâiu marii învățați cunoscuți de toată lumea: Samoilă Micu-Clain, Gheorghe Șincăi, Petru Maior. Aici Simion Brănuțiu, Aron Pumnul, Timoteiu Căpariu, Ion Micu Moldovanu, Augustin Bunea, Vasile Hossu ș. a. Aici au învățat carte, între multe mii de elevi și eleve, și un Samuil Vulcan, episcop la Oradea mare, întemeitorul liceului din Beiuș, un Ioan Budai Deleanu, scriitorul vestitei „Țiganiada”, un Ioan Maioreșcu, apostolul românismului în trei țări române, un Alexandru Papiu Ilarian, fost ministru și membru al Academiei Române, un Andreiu și Iacob Mureșianu, redeșteptătorii Românilor din Brașov și cel dintâiu prin „Resunetul” său, iar al doilea prin scrisul său la „Gazeta

Transilvaniei" chiar ai tuturor Românilor, George Barițiu, marele gazetar și istoric, Nicolae Popea, episcopul dela Caransebeș de mai târziu ș. a. Insuș marele nostru poet, Mihail Eminescu, s'a simțit atras un moment de farmecul acestui orașel de școale.

Unde mai pui apoi „câmpul libertății“, ce se întinde pe malul drept al Târnavei mari lângă Blaj, unde sub președinția episcopilor Lemeni și Șaguna, 40.000 de Români s'au adunat în 3-15 Maiu 1848 să audă cuvântul fruntașilor noștri de atunci: Simion Bărnuțiu, Alexandru Papiu Ilarian, Timoteiu Cipariu, George Barițiu, Pușcariu etc. și unde au venit Moșii în frunte cu regele Munților, Avram Iancu, cântând: „Astăzi cu bucurie Românilor veniți, Pe Iancu în câmpie Cu toți să-l urmăriți“, iar în timpul din urmă neuitatul șoim al Ardealului, aviatorul Aurel Vlaicu aici a ținut să sboare mai întâiu în văzduh punând întrecaga Iume în uimire cu îndrăsneala geniului său tehnic la 1911, din prilejul adunării generale a Asociațiunei ținută în acest orașel.

Afară de școli și biserici, cruci și morminte simple nu este nimic ce să vorbească despre gloria trecută. A fost o cruce într'un vârf de deal și o peatră a libertății în mijlocul câmpului cu același nume, dar într'o noapte mâni sacrale de deprinse a luptă numai contra materiei brute au aruncat în aer cu dinamită aceste relicve istorice românești. — Acum când aceste mâni blestemate nu mai pot lucra, e timpul să vină alte mâni binecuvântate, cari să prefacă câmpul libertății într'o grădină minunată, împodobită cu busturile tuturor oamenilor mari dela 1848 și de mai înainte. De aceea e o datorie națională principală pentru tot Românul să cumpere cât mai multe bilete dela loteria „Asociațiunei“ din Sibiu, strada Șaguna 6 și dela băncile din centrele mai de seamă, fiindcă veniturile acestei loterii au între altele și această frumoasă menire.

Spre știre. Oficiul Cassei diecezane din loc, ne roagă publicarea următoarelor rânduri: Anumite persoane în mod tendențios au urâtul obicei ca la diferite întâlniri să informeze greșit preoțimea noastră afirmând, că din cauza personalului dela Cassa diezezană nu-și primesc la timp ajutoarele. Ca On. preoțime să nu fie indusă în eroare de atari indivizi, cari voesc să pescuiască în turbure, avizăm on. preoțime, că chitanțele au fost umplute și expediate oficiilor protopopești în decurs de opt zile dela primirea conspectului, făcând această muncă chiar afară de orele oficioase. *Cassa diezezană.*

În depozitul LIBRĂRIEI DIECEZANE se găsesc tipăriturile și blocurile de dare pentru comunele urbane și rurale, conform ordinului dat de Perceptoratul (Staioramantul) respectiv. Afară de acestea se mai află în depozit și o mare cantitate de cerneală vărsată cu 12 Lei chilogramul.

TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ
CARANSEBES.

CONCURSE.

Pentru întregirea definitivă a postului de *învățător* dela școala noastră conf. ort. română din comuna **Ohabia** tractul Caransebeșului, devenită vacanță prin abdicarea învățătoarei Cornelia Dalea, se escrie concurs cu termin 30 zile dela prima publicare în Foaia Diezezană, pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar învățătoresc dela cult 380 Lei, și întregirea salarului dela stat.
2. Pentru adunarea generală și confer. 40 Lei.
3. Pentru scripturistica 25 Lei.
4. Dela înmormântări 2 Lei.
5. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină de 400 st. □
6. Pentru încălzirea salei de învățământ și pentru învățator 15 metri aduși în curtea școalei.

Alesul învățător este îndatorat a cerceta regulat sf. biserica în Dumineci și sărbători, a purta cantoratul în și afară de biserică, și a instrua tinerimea școlară în cântări bisericești.

Recurenții să se presinte în sf. biserică în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântarea bis.

Recursele instruate cu documentele de lipsă adreseate comitetului parohial, să se subștearnă prea On. Oficiu protopresbiteral în Caransebeș.

Ohabia, din ședința comit. parohial ținută la 22 August 1921. 1—3

Petru Dalea

președinte

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Ioan Coponi

not. com. paroh.

Pentru ocuparea postului de *învățător* dela școala confesională ort. română din **Uliuc**, protopresbiteratul Buziașului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diezezană“ cu următoarele emolumente:

1. Salar învățătoresc dela cult 847 Lei, restul întregire dela stat.
2. Pentru adunări și conferințe 30 Lei.
3. Pentru scripturistica 20 Lei.
4. Dela înmormântări 2 Lei.
5. Cvarțir în natură cu grădină de 400 st. □
6. De încălzitul salei de învățământ grijește comuna bisericească.

7. Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și arară de biserică, prețum și a purta agendele scripturistice și a compune socoțile biserice și culturii.

Recurenții să-și subștearnă rugărilor Prea On. Oficiu protopresbiteral în Buziaș, cu a cărui învoiră se prezinte în s. biserică din Uliuc, în vre-o Duminecă, spre a-și arăta praxa în cântare și tipic.

Preferiți vor fi ceice știu conduce corul.

Uliuc din ședința comitetului parohial ținută la 4 Iulie 1921. 2—3

Ilie Cocoșiu

președ. com. par.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Ioan Orașan

not. com. par.

Pentru îndeplinirea ambelor posturi de *învățători* la școala confesională gr. ort. română din **Zorlențulmare**, protopresbiteratul Lugojului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare, cu următoarele emolumente:

1. Salar 500 Lei, restul întregire dela stat.
2. Cvarțir în natură și grădină.
3. Scripturistica 50 Lei.
4. Conferințe și adunarea generală 50 Lei.
5. La înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.

Învățătorii vor fi decobligați a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrua tinerimea școlară în cântările bisericești și funebrele și a purta socoțile bisericii și ale culturii.

Recurenții au a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sfânta biserică pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântare. Petițiile provăzute cu documentele de lipsă au a le subșterne Prea On. Domn protopresbiter tractual în Logoj.

Zorlențul-mare din ședința comitetului parohial ținută la 8 August 1921. 3—3

Antoniu Atnagea

președ. com. par.

Antoniu Micșa

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistoriu diecezan dđto 1 Iunie a. c. Nr. 2137 B. ex 1921 subscrisul comitet parohial escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Foaia diecezană pentru ocuparea postului de *paroh* I., în parohia de clasa I. din **Sân-Mihaiu**, protopresbiteratul Vêrșetului, județul Torontal.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială, constătoare din 35 jug. 272 st. □

2. Stola și birul uzitat.

Concurenții au să dovedească, că sunt cvalificați pentru parohii de clasa I.

Se obsearvă, că dările după realitățile primite în uzufruct va avea să le supoarte însuși alegândul paroh și tot dânsul va avea să îngrijască și de locuință, nefiind casă parohială.

Recurenții cu cvalificație în regulă sunt poftiți a-și înafita petițiile de concurs, instruate conform „Regulamentului pentru parohii” Prea Onoratului Domn Protopresbiter Traian Oprea în Vêrșet și sunt poftiți a se prezenta cu prealabilă încuviințare a protopresbiterului în sfânta biserică, în vre-o Duminică, ori sârbătoare cel mult cu 8 zile înainte de alegere.

Sân-Mihaiu, din ședința comitetului parohial, ținută la 18/31 August 1921. 3—3

Cornellu Cure

preot, pres. com. par.

George Datcu

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresb.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. rom. din **Têrova**, se escrie concurs de nou cu termin de 30 de zile dela prința publicare pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească Lei: 500—

2. 8 metri de lemne aduse în natură sau plătite după curs, — plus ajutorul dela stat.

3. 5³/₄ jugere de pământ arător și fânaț.

4. Cortel liber cu grădină de 400 □

5. Pentru participare la conferințe și adunări Lei 50

6. Dela înmormântări câte 2 și 3 Lei.

Învățătorul, care va fi ales, este îndatorat a cânta și a conduce cantoratul în biserică, a înființa cor din adulți, a purta agendele scripturistice ale comitetului și sinodului par. și a compune și decopia socoțile bis. și ale cultului.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a se prezenta în biserică în vr'o Duminică sau sârbătoare, având a-și așterne petițiile oficiului protopresbiteral gr. ort. din Boeșa-montană.

Têrova din ședința ordinară a comitetului parohial ținută în 25 Iulie 1921. 3—3

Iuliu Bumbescu

preot, președinte

Moise Uzum m. p.

notar

În conțelegere cu mine: *Mihail Gașpar* protopresbiter.

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistoriu diecezan dđto 26 Iunie 1921 Nr. 2453 B 1921 se ascrie concurs pentru ocuparea *parohiei* gr. ort. române de clasa III-a din **Gorua**, protopresbiteratul Oravița-montană cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială constătoare din 62 jugere pământ.

2. Stola, birul parohial și venitele uzitate.

3. Scripturistica 100 Lei.

4. În ceiace privește cvartirul, până la rezolvirea cauzei casei parohiale cu următorii rep. paroh Matei Popoviciu, are a se îngriji alesul preot de cvartir.

Parohul ales este purtătorul oficiului parohial.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită recursele instruate conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Gorua Prea On. Oficiu protopresbiteral din Oravița-montană. Totodată sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Gorua din ședința comitetului parohial ținută la 8/21 August 1921. 3—3

Filip Lepa

președ. com. par.

George Stefan

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Stefan* adm. protopresb.

Pentru ocuparea postului de *capelan* pe lângă parohul Simeon Luca din **Ilidia** — fiind parohia de clasa II-a pe baza decisului conzistorial dđto 13 Aprilie 1921 Nr. 1289 B ex 1921 — se publică din nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare cu următoarele emolumente:

1. 1/2 sesiune parohială.

2. 1/2 din salarul anual de 175 Lei (350 cor.) ce se plătește din cassa bisericii (fondul preoțesc) titulo bir și stolă preoțească.

De cvartir are să se îngrijească alesul capelan.

Toate dările ce cad după partea sa de venit are să le supoarte alesul capelan.

Concurenții au a-se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. biserisă din Ilidia spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie cu prealabila încuviințare din partea protopresbiterului tractual.

Concursele pentru acest post instruate conform dispozițiunilor statutului org. și ale regulamentului pentru parohii, sunt a se adresa comitetului parohial și a se trimite Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral al Bisericii-albe la Vêrșet.

În conțelegere cu preotul Simeon Luca.

Ilidia din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iulie st. v. 1921. 3—3

Adam Rusmir

președ. com. par.

George Verca

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresb. adm.

CONSPECTUL

cărilor de curs primar și rural ce se găsesc
în depozitul **Librăriei Diecezane:**

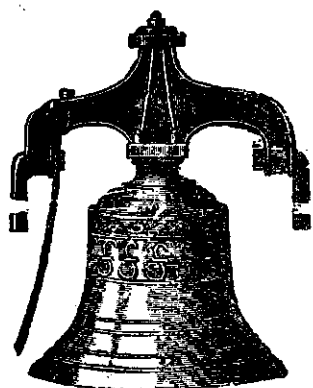
| | | | | |
|----------------|--------------------------|-----------------------------|-----|-------|
| I. Abecedar | St. Velovan și alții | partea I. | Lei | 2,25 |
| " | Gh. N. Costescu | " I. și II. | " | 3,— |
| " | Iuliu Vuia | ed. XIII. | " | 4,— |
| | Abecedarul meu de Juarez | Movilă, p. I. | " | 2,75 |
| II. Cetire | cl. II. | urb. Gh. N. Costescu | " | 9,60 |
| " | " | III. " | " | 10,— |
| " | " | IV. " | " | 13,50 |
| " | " | II. " Al. Brătescu-Voinești | " | 7,50 |
| " | " | III. " | " | 7,50 |
| " | " | IV. " | " | 11,50 |
| " | diviz. II. | (anul I. și II.) | " | 8,50 |
| " | " | III. (anul II.) | " | 9,50 |
| " | cl. II. | G. D. Scraba | " | 10,— |
| " | " | III. | " | 7,50 |
| " | " | IV. | " | 13,50 |
| " | diviz. II. | (anul I. și II.) | " | 9,— |
| " | " | III. (anul II.) | " | 10,75 |
| " | cl. II. | P. Dulfu | " | 9,50 |
| " | " | III. | " | 7,50 |
| " | " | IV. | " | — |
| " | diviz. II. | (anul I. și II.) | " | 10,75 |
| " | " | III. (anul II.) | " | 9,90 |
| III. Gramatica | " | III. Pătrășcanu | " | 3,— |
| " | " | IV. | " | 3,— |
| " | " | III. Nicolaescu | " | 4,30 |
| " | " | IV. | " | 4,30 |
| " | diviz. III. | (anul I.) | " | 2,— |
| " | cl. III. | Gh. Tutoveanu | " | 3,25 |
| " | " | IV. | " | 4,— |
| " | " | III. P. Gârboviceanu | " | 4,25 |
| " | " | IV. | " | 4,80 |
| " | " | IV. Gh. N. Costescu | " | 2,— |
| IV. Aritmetica | " | I. P. Dulfu | " | — |
| " | " | II. | " | — |

| | | | | |
|-----------------------|--|--------------------------------|---|------|
| " | " | III. | " | — |
| " | " | IV. | " | — |
| " | diviz. I. | | " | 2,— |
| " | " | II. (anul I. și II.) | " | — |
| " | " | III. (anul II.) | " | 4,85 |
| " | cl. I. | Nicolaescu | " | 3,25 |
| " | " | II. | " | — |
| " | " | III. | " | 2,25 |
| " | " | IV. | " | 2,85 |
| " | diviz. I. | | " | 1,75 |
| " | " | II. (anul I. și II.) | " | 3,50 |
| " | " | III. (anul II.) | " | — |
| V. Geografia României | Nicolaescu | | " | 7,25 |
| " | Continental | | " | 9,— |
| " | România și Țările locuite de Români de Mehedinți | | " | 4,50 |
| " | Pământul | | " | 4,75 |
| " | Geografia României | Fl. Dimitrescu | " | — |
| " | " | Jud. Caraș-Severin. Iuliu Vuia | " | 2,50 |
| VI. Istoria Naturală | D. Dogariu | | " | 4,— |

În afară de aceste cărți se găsesc în depozitul
Librăriei și alte cărți școlare sosind zilnic și neputân-
du-se publica în conspect pe lângă acest mare asorti-
ment de tot felul de cărți școlare ce apar în România
mare, dispunem și de un bogat asortiment de recvizite
școlare en gros (în mare) en detail (în mic), ce vi le
putem servi cu prețurile cele mai efitine ca: Caete în
orice fel de liniatură și grosime cu prețul de 7 Lei sută
de foi. Creioane de piatră (pentru tablă), creioane de
scris Hardtmuth și alte renumite fabricate și calități.
Tocuri (stiluri), penițe (pene), gume de șters, cretă,
bureți pentru de șters tablă, plumiere, linii patrate și
toate dimensiunile etichete cerneală sugativă ghiș-
dane ect.

Cu toată stima:

**Tipografia și Librăria Diecezană
CARANSEBEȘ.**



FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,
turnătorie de clopote
și fabrică de scaune de fer pentru clopote
TIMIȘOARA-FABRIC.

26—52

Calculări de preț să trimit grătit.